

I. FELADATLAP

JAVÍTÓKULCS

FELADATSOR

1. 1 pont/kérdés

- a. Mi a Csoma Sándor kedvenc tárgya a kőrösi iskolában?
- b. Milyen görög mondást idéz Herepei Ádám, a történelem professzora a szőlősben?
- c. Milyen megoldást talál ki Sándor diáktársai megmentésére, amikor azok kopaszra nyírják magukat a nagy melegben?
- d. Mi az első újító megnyilvánulás a Herepei professzort helyettesítő Hegedűs Sámuel viselkedésében?
- e. Ki valójában a granadai Don Fernándó?
- f. Milyen akadályba ütközik Sztambulba vezető útján?
- g. Milyen név ragad Kőrösi Csoma Sándorra az Abu Kasim szíriai hajón?
- h. Hogyan próbálta Sándor túlélni a tűző napra való kikötést?
- i. Milyen a tél Zanglában?
- j. Ki készíti el a Kőrösi Csoma Sándor portréját Calcuttában?

2. Tartalom – 3,5 pont

Nyelvhelyesség – 0,5 pont

Helyesírás – 0,5 pont

Terjedelem – 0,5 pont

3.

- a. a Kalabucs-tetőre/ hegyre/ dombra – 2 pont
- b. Pl. a Kis-Bászka völgy, Kommandó (Kovászna megye) közelében/szomszédságában – 2 pont
- c. Pl. őserdő, természet által alakított erdő, melynek fejlődésébe az ember sose avatkozott be – 2 pont

4. Pl. 20, egy érv: mert a hernyók potrohán állabak vannak, de minden más helyes érv elfogadható – 2 pont

5.

- a. ökoszisztéma mérnök – jelentős szerep az élőhely-változtatás szempontjából;
ökoszisztéma szolgáltatás – erdővédelmi szerep, talajváltoztatás;
természetvédelmi státus – erdővédelmi szerepnek köszönhetően, sérülékenység a klímaváltozással szemben. – 3 pont

- b. világon: > 16.000 (elfogadható a 12.000 fölötti is), Románia: 116 (elfogadható általában a 110 körüli, feletti is), Magyarország: 126 (elfogadható általában a 110 körüli, feletti is) – **1 pont**
- c. A faj latin neve: magyarul amazonhangya, latinul *Polyergus rufescens* (elfogadható a *Polyergus*)
Sajátossága: Más hangyafajok (*Formica* nemzetség fajai) kolóniáit megtámadja és kirabolja. A bábokat viszi el (nem lárvákat vagy dolgozókat), majd ezeket saját kolóniájában neveli ki, a bábokból kikelő, de idegen fajhoz tartozó egyedek a továbbiakban saját fajtársukként és kolóniatársukként fogadják el elrablóikat és „rabszolgaként” tevékenykednek a továbbiakban, azaz az összes feladatot (a védelmet és a rablást kivéve) ők fogják ellátni. A gazdafaj anatómiailag is képtelen védelmen és rabláson kívül más munkára, mivel rágóik sarló alakúak és kihegyezettek. Magyar nevét (amazonhangya) arról kapta, hogy a tiszta vörös színű, nagyméretű dolgozók látványos módon rohanják le a rabszolgakolóniát, míg sajátos életmódja miatt nevezzük rabszolgatartó életmódú fajnak, ami nem egyedi egyébként a hangyák világában. Hasonló stratégiával, de eltérő anatómiával és kinézettel rendelkezik pl. a vérvörös rablóhangya (*Formica sanguinea*) is. – **2 pont**
6. a. Magnitúdó – **2 pont**
b. Vénusz – **1 pont**
c. Farkas Bertalan – **1 pont**
d. Tiszta levegő, kis páratartalom, kis fényszennyezés – **1 pont**
7.
a. képek alapján: az alkotás komplexitása – **3 pont**, élethűsége – **1 pont**, korhűsége – **1 pont**, méretbelisége – **1 pont**, ötletessége – **1 pont**, minősége/ precizitása – **1 pont**, leírás – **2 pont**
b. tibeti buddhista főpap/szerzetesek kolostortora, a pl. Drepung, Gander – **3 pont**
c. két helyes mondat alkotása a láma szóval – **2 pont**
8. 9, 23, 11, 48, 18, 20 – **6 pont**
Megfejtések: hörgő ökör, 2003, jakvajás tea, 48 cm, (105-117):2:6, 15-25 év
9. a. helyes útvonal feltüntetése – **3 pont**
b. Pl. Leh, Subarhu, Delhi, Calcutta, Zangla, Agra stb. – **3 pont**
c. 3500-4000 km közötti értékek mind elfogadhatóak – **2 pont**
10. Tibet felfedezése előtt a Pamír-hegységre értették, a legmagasabban fekvő lakott területnek vélték, manapság Tibetre használják – **2 pont**
11.
a. **4 pont**

Sárkány – együttérzés

Tigris – feltétel nélküli bizalom, fegyelmezett tudatosság, kedvesség, szerénység

Havasi oroszlán – feltétlen vidámság, kétségektől mentes elme

Garuda – erő, hatalom, reményteli, félelem nélküli szabadság

b. 3 pont

Mantra – Ó, drágakő a lótuszvirágban. – lótuszvirág = világmindenség, drágakő = világszellem

c. 1 pont

Középről kifelé.

d. tartalom – 4 pont

kreativitás – **2 pont**

kivitelezés – **2 pont**

12. EGY KIS GEOLÓGIA

a. A lassú folyású, nagy vízhozamú, széles mederrel rendelkező és kicsi esésű vízfolyás hordalékában az agyag/közetliszt vagy homok kell(ene) domináljon, míg a keskeny medrű, gyors folyású, nagy esésű vízfolyásban, ezzel szemben, a kavics. – **3 pont**

b. Minél kaptottabbak a kavicsok vagy a homokszemcsék, annál nagyobb távolságra voltak szállítva. Az alakjuk attól is függ, hogy milyen kőzetanyagból állnak (összetétel és sűrűség a két legfontosabb paraméter), homogének vagy nem, és milyen sebességű vízfolyás szállította őket. A gömb alakú szemcse például úgy jöhetett létre, ha nagyobb távolságon volt szállítva (görgetve és/vagy szaltációval) egy viszonylag homogén kőzetdarab. – **3 pont**

c. Alapvetően a vízfolyás vízgyűjtő területén előforduló kőzetektől függ, hogy milyen színű (és ugyanakkor összetételű) szemcsék fordulnak elő a hordalékban. – **3 pont**

10 pont

FORMAI KÖVETELMÉNYEK¹ BETARTÁSA

¹ A megoldások első oldala a feladatlap első, a megjelölt adatokkal kitöltött oldala. Kérjük, a megoldásokat az egyes feladatsorokban megadott szövegrészletek, valamint a feladatok szövege *nélkül*, a megadott sorrendet megőrizve küldjék be (ez utóbbi kérés nem vonatkozik az olyan feladatok megoldásaira, melyeket külön lapra kell elkészíteni). A szövegformázásra vonatkozó követelmények a következők: **betűtípus** Times New Roman, **betűméret** 12 pt, **igazítás** sorkizárt, **behúzás típusa** első sor, **értéke** 1,25 cm.